



Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-041/25-32626/2

Podgorica, 01.10.2025.godine

Za: MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA, Rimski trg 46, Podgorica

gospodinu, Niku Gjelošaju, ministru

Predmet: Mišljenje na inovirani Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije

Veza: Vaš akt br. 07-328/25-4599/2 od 24.09.2025. godine

Poštovani gospodine Gjelošaj,

Povodom inoviranog *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst inoviranog Predloga zakona i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izveštaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da će za implementaciju predloženog zakona biti potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

Imajući u vidu da su uvažene sugestije iz mišljenja Ministarstva finansija broj: 05-02-07-430/25-31237/2 od 19.09.2025. godine, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta nema primjedbi na inovirani Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković





Ministarstvo
ekonomskog
razvoja

*Brjau P.
Jelenc*

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica Crna Gora
tel: +382 20 482 345
www.gov.me/mek

Broj: 07-328/25-4599/2

24. septembar 2025. godine

Crna Gora
MINISTARSTVO FINANSIJA
Podgorica

Primljeno: 25-09-2025				
Org. jed.	Podj. jedinica	Redni broj	Prilog	Vrijednost
07	041	25	328	261

MINISTARSTVO FINANSIJA

Novica Vuković, ministar

Predmet: Predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti konkurencije

Poštovani,

U prilogu Vam dostavljamo izmijenjen tekst Predloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti konkurencije u skladu sa vašim sugestijama na ponovno mišljenje.

S poštovanjem,



MINISTAR
Nik Gjelošhaj

Odobрила:

Jasna Vujović

Jasna Vujović

Obradila:

Vukčević Marija

Vukčević Marija

PREDLOG

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KONKURENCIJE

Član 1

U Zakonu o zaštiti konkurencije („Službeni list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21) član 1 mijenja se i glasi:

„Ovim zakonom uređuje se zaštita konkurencije na tržištu Crne Gore i druga pitanja od značaja za zaštitu konkurencije.“

Član 2

U članu 5 st. 1 i 2 poslije riječi: „u značajnoj mjeri“ dodaju se zarez i riječi: „stvarno ili pravno“.

Član 3

Član 12 mijenja se i glasi:

„Za sporazume koji ispunjavaju uslove za pojedinačno izuzeće od zabrane iz člana 9 ovog zakona nije potrebno odobrenje Agencije.

U slučaju pokretanja ispitnog postupka protiv učesnika u sporazumu, teret dokazivanja da sporazum ispunjava uslove za pojedinačno izuzeće od zabrane je na učesniku sporazuma.“

Član 4

U članu 16 stav 1 tačka 1 riječi: „na relevantnom tržištu“ brišu se.

Član 5

U članu 17 stav 1 tačka 1 poslije riječi „banka“ dodaje se zarez, a riječi: „ili druga finansijska institucija“ zamjenjuju se riječima: „druga finansijska institucija ili investicioni fond“.

U tački 3 poslije riječi „cilj“ dodaju se riječi: „ili posljedicu“.

U stavu 2 poslije riječi „banke“ dodaje se zarez, a riječi: „ili druge finansijske institucije koja“ zamjenjuju se riječima: „druge finansijske institucije ili investicionog fonda koji“.

Član 6

U članu 18 stav 2 briše se.

Član 7

Član 19 mijenja se i glasi:

„Pravni status i nadležnosti Agencije

Član 19

Agencija je nezavisan organ sa svojstvom pravnog lica, koji obavlja sljedeće poslove:

- 1) prati i analizira uslove konkurencije na tržištu i tržištima pojedinih privrednih sektora;

Član 20c

Za predsjednika i člana Savjeta može biti imenovano lice koje je crnogorski državljanin sa prebivalištem u Crnoj Gori koji, pored opštih, ispunjava i sljedeće posebne uslove:

- 1) ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, odnosno završen studijski program u četvorogodišnjem trajanju iz oblasti prava ili ekonomije;
- 2) uživa lični i profesionalni ugled;
- 3) ima najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima iz oblasti prava ili ekonomije.

Javni konkurs za imenovanje predsjednika i članova Savjeta objavljuje komisija koju imenuje Vlada (u daljem tekstu: Komisija), najkasnije 90 dana prije isteka mandata članu Savjeta, odnosno odmah po razrješenju člana Savjeta u skladu sa članom 20e ovog zakona.

Javni konkurs objavljuje se u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore.

Javni konkurs naročito sadrži uslove i kriterijume za imenovanje predsjednika i člana Savjeta, kao i spisak dokumentacije koja se podnosi za potrebe javnog konkursa.

Uz dokumentaciju iz stava 4 ovog člana, kandidat obavezno dostavlja i pisanu izjavu o nepostojanju ograničenja za imenovanje u smislu člana 20d ovog zakona.

Komisija provjerava da li kandidati za predsjednika i članove Savjeta ispunjavaju uslove za imenovanje, obavlja intervju sa kandidatima koji te uslove ispunjavaju i dostavlja Vladi rang listu kandidata za imenovanje predsjednika i članova Savjeta.

Ako svi prijavljeni kandidati za predsjednika, odnosno članove Savjeta ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, prilikom utvrđivanja rang liste kandidata koji ispunjavaju uslove za imenovanje za članove Savjeta, Komisija uzima u obzir sljedeće kriterijume:

- 1) dužinu i radno iskustvo kandidata;
- 2) relevantno iskustvo kandidata iz oblasti konkurencije.

Komisija je dužna da u roku od 60 dana od dana isteka javnog konkursa dostavi Vladi obrazloženi predlog rang liste kandidata za predsjednika i članove Savjeta Agencije.

Ograničenja za imenovanje predsjednika i članova Savjeta

Član 20d

Za predsjednika i člana Savjeta ne može biti imenovano lice koje je:

- 1) u posljednjih pet godina obavljalo ili obavlja funkcije:
 - a) poslanika ili odbornika;
 - b) člana Vlade;
 - c) u političkom subjektu (predsjednik partije, član predsjedništva, njihovi zamjenici, član izvršnog i glavnog odbora i drugi funkcioner u političkoj partiji u skladu sa statutom partije);
- 2) pravosnažno osuđeno za krivično djelo zbog zloupotrebe službene dužnosti, korupcije, prevare ili drugo krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje funkcije na koju se imenuje.

“Direktoru Agencije, odnosno zamjeniku direktora Agencije mandat prestaje istekom vremena na koje je imenovan ili razriješenjem.

Direktor Agencije, odnosno zamjenik direktora Agencije može biti razriješen:

- 1) na lični zahtjev;
- 2) ako je osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti;
- 3) kada ne postupa u skladu sa zakonom, nestručno i nesavjesno obavlja dužnost;
- 4) kada svojim ponašanjem i radom dovede u pitanje nezavisnost i ugled Agencije;
- 5) ako trajno izgubi sposobnost za vršenje dužnosti;
- 6) ako bude izabran ili počne da obavlja drugu funkciju iz člana 20d stav 1 tačka 1 ovog zakona, odnosno djelatnost nespojivu sa dužnošću u Agenciji.

Razlozi za razriješenje iz stava 2 tač. 3 i 4 ovog člana posebno se obrazlažu.

Protiv odluke o razriješenju može se pokrenuti upravni spor.”

Član 15

Član 23a mijenja se i glasi:

“Na prava i obaveze predsjednika, članova Savjeta, direktora, zamjenika direktora i drugih zaposlenih u Agenciji primjenjuju se opšti propisi o radu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Na zarade lica iz stava 1 ovog člana primjenjuje se zakon kojim se uređuju zarade zaposlenih u javnom sektoru.

Član 16

Poslije člana 23a dodaje se novi član koji glasi:

„Prava po prestanku funkcije

Član 23b

Predsjednik i članovi Savjeta, direktor i zamjenik direktora Agencije kojima je prestao mandat, zbog isteka ili na lični zahtjev u skladu sa ovim zakonom mogu se, uz njihovu saglasnost, rasporediti u Agenciji na radno mjesto koje odgovara njihovom nivou kvalifikacije obrazovanja i sposobnostima.

Predsjednik, član Savjeta, direktor i zamjenik direktora Agencije koji ne bude raspoređen u skladu sa stavom 1 ovog člana, ima pravo na naknadu u visini zarade koju je primao posljednjeg mjeseca vršenja funkcije.

Pravo iz stava 2 ovog člana može se ostvarivati 12 mjeseci od dana prestanka mandata.

Naknada iz stava 2 ovog člana ostvaruje se na lični zahtjev, koji se podnosi najkasnije 30 dana od dana prestanka vršenja funkcije.

Pravo iz stava 2 ovog člana prestaje prije utvrđenog roka, ako njegov korisnik:

- 1) zasnuje radni odnos;
- 2) bude izabran, imenovan ili postavljen na funkciju po osnovu koje ostvaruje zaradu;
- 3) ostvari pravo na penziju.

Rješenje o ostvarivanju prava iz stava 2 ovog člana donosi Savjet Agencije.”

Član 17

Član 25 mijenja se i glasi:

„Sredstva za rad Agencije , obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

U članu 42 stav 2 riječi: „rješenjem će zabraniti“ zamjenjuju se riječima: „rješenjem može da zabrani“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Kada Agencija utvrdi da nema zakonskih pretpostavki za dalje vođenje ispitnog postupka utvrđivanja sporazuma u smislu člana 8 ovog zakona ili kada utvrdi da sporazum ispunjava uslove iz člana 9 ovog zakona, rješenjem će obustaviti ispitni postupak.“

Član 26

U članu 43 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Kada Agencija utvrdi da nema zakonskih pretpostavki za dalje vođenje ispitnog postupka utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 15 ovog zakona, rješenjem će obustaviti ispitni postupak.“

Član 27

Potpoglavlje 2. „Postupak kod izuzeća“ i čl. 46 do 49 brišu se.

Član 28

U članu 50 stav 2 tač. 1 i 2 poslije riječi „prihod“ dodaju se riječi: „od prodaje roba i/ili pružanja usluga“.

Član 29

U članu 52 u uvodnoj rečenici stava 2 riječi: „u roku od 15 dana od dana“ zamjenjuju se riječju „nakon“.

Član 30

U članu 54 stav 2 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„4a) pristupa dobavljača ili korisnika nabavci ili tržištima;“.

Član 31

U članu 56 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ako se u postupku po zahtjevu iz stava 1 ovog člana osnovano može pretpostaviti da koncentracija predstavlja zabranjenu koncentraciju iz člana 18 ovog zakona, Agencija će rješenjem pokrenuti ispitni postupak za ocjenu koncentracije.“

U stavu 3 riječi: „stava 2“ zamjenjuju se riječima: „stava 3“.

U stavu 4 riječi: „stava 3“ zamjenjuju se riječima: „stava 4“.

Dosadašnji st. 2 do 5 postaju st. 3 do 6.

Član 32

U članu 58 stav 1 poslije riječi: „člana 57 stav 3 ovog zakona“ zarez se briše i dodaju riječi: „ili suprotno rješenju o odbijanju zahtjeva iz člana 56 stav 1 tačka 5 ovog zakona.“.

U stavu 2 na kraju tačke 2 tačka se briše i dodaju riječi: „kako bi se ponovo uspostavilo stanje prije sprovođenja te koncentracije.“.

Član 33

Poslije člana 60 dodaje se novi član koji glasi:

nadležnim sudom u skladu sa zakonima kojim se uređuje parnični postupak i postupci naknade štete zbog povrede konkurencije na tržištu.“

Član 37

Poslije člana 64 dodaje se novi član koji glasi:

„Oslobađanje od plaćanja i smanjenje iznosa novčane kazne

Član 64a

Učesnik horizontalnog sporazuma može se osloboditi od plaćanja novčane kazne ako prvi obavijesti Agenciju o horizontalnom sporazumu i dostavi podatke, činjenice i dokaze koji omogućavaju pokretanje ispitnog postupka u vezi sa horizontalnim sporazumom, pod uslovom da:

- 1) u vrijeme tog obavješćavanja Agencija nije raspolagala dovoljnim dokazima za pokretanje ispitnog postupka;
- 2) u vrijeme odlučivanja o oslobađanju od plaćanja iznosa novčane kazne nema raspoloživih potrebnih dokaza kojima bi se povreda mogla utvrditi; i
- 3) nijedan drugi učesnik u horizontalnom sporazumu nije prethodno ispunio uslove za oslobodjenje od plaćanja novčane kazne u vezi sa tim horizontalnim sporazumom.

Ako više učesnika u horizontalnom sporazumu postupi u skladu sa stavom 1 ovog člana, nadležni sud može smanjiti iznos novčane kazne učesniku u horizontalnom sporazumu, i to:

- 1) u iznosu od 30% do 50%, ako su ispunjeni svi uslovi iz stava 1 ovog člana i prvi je dostavio dokaze iz stava 1 tačka 1 ovog člana;
- 2) u iznosu od 20% do 30%, ako su ispunjeni svi uslovi iz stava 1 ovog člana, i ako je učesnik u horizontalnom sporazumu drugi u pružanju dokaza iz stava 1 alineja 1 ovog člana;
- 3) u iznosu do 20% ostalim učesnicima u horizontalnom sporazumu, ako su ispunjeni svi uslovi iz stava 1 ovog člana i ako su nakon lica iz tač. 1 i 2 ovog stava podnijeli dokaze iz stava 1 alineja 1 ovog člana.

Bliže kriterijume za oslobodjenje od plaćanja ili smanjenje iznosa novčane kazne, propisuje Vlada.“

Član 38

Poslije člana 65 dodaje se novo poglavlje i pet novih članova koji glase:

„Va. SARADNJA SA EVROPSKOM KOMISIJOM I ORGANIMA DRUGIH DRŽAVA ČLANICA

Saradnja Agencije, pravosudnih organa i Evropske komisije

Član 65a

U skladu sa Regulativom Savjeta (EU) br. 1/2003, sud nadležan za rješavanje privrednih sporova bez odlaganja obavješćava Agenciju o svim sudskim postupcima koje vodi na osnovu člana 101 ili člana 102 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (u daljem tekstu: UFEU).

Kada Evropska komisija u skladu sa Regulativom Savjeta (EU) br. 1/2003, nadležnom sudu iz stava 1 ovog člana podnosi pisana izjašnjenja ili mišljenja o primjeni

koristiti ih kao dokazno sredstvo, u skladu sa ograničenjima iz člana 12 Regulative Savjeta (EU) br. 1/2003.

Prilikom sprovođenja radnji u skladu sa odredbama st. 1, 2, 3 i 5 do 8 ovog člana, organ uprave nadležan za poslove policije dužan je da pruži pomoć ovlašćenim licima Agencije i drugim ovlašćenim licima.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Agencija može organu nadležnom za zaštitu konkurencije druge države članice ili Evropskoj komisiji da dostavi izjavu podnosioca zahtjeva za oslobađanje ili smanjenje novčane kazne, bez obzira na formu tog zahtjeva, i to:

- 1) na osnovu saglasnosti podnosioca zahtjeva za oslobađanje ili smanjenje novčane kazne; ili
- 2) kada je isto lice za istu povredu konkurencije podnijelo zahtjev za oslobađanje ili smanjenje novčane kazne Agenciji i organu nadležnom za zaštitu konkurencije druge države članice kome se izjava dostavlja ili Evropskoj komisiji, i u trenutku njenog dostavljanja, podnosilac zahtjeva ne može da povuče informacije iz zahtjeva koje je dostavio organu nadležnom za zaštitu konkurencije druge države članice ili Evropskoj komisiji.

Agencija dostavlja izjavu i zahtjev iz stava 5 ovog člana i nadležnom sudu radi odlučivanja u skladu sa ovim zakonom, ako je to primjenjivo.

Agencija dostavlja organima nadležnim za zaštitu konkurencije drugih država članica podatke neophodne za sprovođenje ovog zakona.

Odredbe st. 1 do 7 ovog člana primjenjuju se na *mutatis mutandis* na saradnju i koordinaciju Agencije sa Evropskom komisijom u postupcima koji se vode u skladu sa Uredbom 2022/1925/EU i na međusobnu pomoć sa nadležnim organima drugih država, ako je to predviđeno međunarodnim ugovorima koji obavezuju Crnu Goru.

Postupanje Agencije po zahtjevu nadležnog organa države članice za izvršenje novčane kazne

Član 65c

Agencija će na zahtjev nadležnog organa druge države članice za izvršenje pravosnažne odluke kojom je utvrđena novčana kazna, postupiti u skladu sa članom 65d stav 2 ovog zakona, samo ako je taj organ razumnim naporima utvrdio da učesnik na tržištu protiv kojeg se može izvršiti novčana kazna nema dovoljno imovine u državi članici Evropske unije nadležnog organa podnosioca zahtjeva za naplatu novčane kazne.

Agencija će postupiti u skladu sa stavom 1 ovog člana i kada učesnik na tržištu protiv kojeg se može izvršiti novčana kazna nema poslovno sjedište u državi članici Evropske unije nadležnog organa koji je podnio zahtjev za izvršenje novčane kazne.

Nadležni organ iz stava 1 ovog člana može da zahtjeva isključivo izvršenje pravosnažne odluke.

Na rokove zastare za izvršenje novčanih kazni primjenjuje se pravo države članice Evropske unije nadležnog organa podnosioca zahtjeva.

Postupak izvršenja novčanih kazni putem Jedinstvenog instrumenta

Član 39

U članu 67 stav 1 u uvodnoj rečenici riječi: „od 1%“ brišu se.
Tačka 3 briše se.

U tački 4 riječi: „stav 2“ zamjenjuju se riječima: „stav 3“.

Član 40

U članu 68 stav 1 riječi: „u roku iz člana 52 ovog zakona“ zamjenjuju se riječima: „nakon izvršenja prve od radnji propisanih članom 52 stav 2 ovog zakona.“

Član 41

Član 69 briše se.

Član 42

U članu 70 stav 1 riječ „dvije“ zamjenjuje se riječju „tri“.

U stavu 2 riječi: „četiri gorine“ zamjenjuju se riječima: „šest godina“.

Član 43

Poslije člana 72h dodaju se dva nova člana koja glase:

„Rok za usklađivanje akata

Član 72i

Statut Agencije uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će uskladiti opšta akta u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Status organa Agencije

Član 72j

Predsjednik, članovi Savjeta, direktor i zamjenik direktora imenovani na osnovu Zakona o zaštiti konkurencije („Službeni list CG“, br. 44/12, 13/18 i 145/21) nastavljaju da obavljaju funkciju do isteka mandata.“

Član 44

Poslije člana 73 dodaje se novi član koji glasi:

„Započeti postupci

Član 73a

Postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po zakonu po kojem su započeti.“

Član 45

Poslije člana 74a dodaju se dva nova člana koja glase:

„Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 74b

Podzakonski akt iz člana 64a stav 3 ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je utvrđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije pristupilo se primarno sa ciljem usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa relevantnim zakonodavstvom Evropske unije, i to Direktivom 2019/1 i Regulativom 139/2004.

Naime, procijenjeno je da su ovlašćenja Agencije za zaštitu konkurencije djelimično usklađena sa ovlašćenjima nacionalnih tijela za zaštitu konkurencije država članica EU, predviđenim u članu 5 Regulative 1/2003, kao i sa ovlašćenjima Evropske komisije utvrđenim u Regulativama 1/2003 i 773/2004. Međutim, buduće usklađivanje Crne Gore sa pravnom tekovinom EU u oblasti prava konkurencije zavisi od prenosa ovlašćenja i obaveza iz Direktive 2019/1/EU (ECN+ Direktiva), koja značajno proširuje ovlašćenja nacionalnih tijela za zaštitu konkurencije predviđena Regulativom 1/2003. Iako postoje značajne sličnosti, određena ovlašćenja koja ECN+ Direktiva dodjeljuje nacionalnim tijelima za zaštitu konkurencije u određenoj mjeri odstupaju od ovlašćenja koja su Komisiji dodijeljena Regulativama 1/2003 i 773/2004. Navedena direktiva posebno ističe neophodnost uspostavljanja osnovnih garancija nezavisnosti, adekvatne finansijske, ljudske, tehničke i tehnološke resurse Agencije, kao i izricanje novčanih kazni prilikom primjene čl. 101 i 102 UFEU, odnosno za kršenje odredaba Zakona o zaštiti konkurencije. Shodno navedenom, predloženim izmjenama i dopunama važećeg zakona prevashodno se nastoje ojačati ovlašćenja i nadležnosti Agencije, kao i njena funkcionalna i finansijska nezavisnost.

Takođe, preciznije se određuje izricanje novčanih kazni učesniku na tržištu za kršenje odredaba ovog zakona u visini koja ne može preći iznos od 10% ukupnog godišnjeg prihoda u finansijskoj godini koja je prethodila godini kada je prekršaj učinjen. Naime, dosadašnjim zakonskim rješenjem predviđena je novčana kazna u iznosu od 1% do 10% ukupnog godišnjeg prihoda učesnika na tržištu u finansijskoj godini koja je prethodila godini kada je prekršaj učinjen. Tim zakonskom rješenjem se kao minimalna granica unaprijed određuje. Međutim, prema Regulativi 1/2003, novčana kazna je uređena na način da gornja granica ne smije preći 10% ukupnog godišnjeg prihoda, dok donja granica nije propisana. Iz ovog razloga je potrebno brisanje minimalnog iznosa, čime će, donošenjem predloženog zakona, ovaj zakon biti potpuno usklađen sa gore navedenim propisom EU koji uređuju ovo pitanje.

III. USKLAĐENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije usaglašen je sa sljedećim izvorima prava Evropske unije:

- Direktiva (EU) 2019/1 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2018. godine o osnaživanju antimonopolskih organa država članica da budu efikasniji izvršioci i da obezbijede pravilno funkcionisanje unutrašnjeg tržišta;
- Regulativa Savjeta (EZ) br. 139/2004 od 20. januara 2004. godine o kontroli koncentracija između preduzeća (Regulativa EZ o koncentracijama);
- Ugovor o funkcionisanju Evropske unije (konsolidovana verzija 12012E/TXT);
- Regulativa Komisije (EZ) br. 773/2004 o postupcima koje Komisija vodi na osnovu članova 81 i 82 Ugovora o Evropskoj zajednici;
- Regulativa (EZ) o primjeni pravila o tržišnoj konkurenciji koja su propisana članovima 81 i 82 Ugovora o Evropskoj zajednici.

IV . OBJAŠNJENJA OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 1 izvršena je izmjena člana 1 Zakona o zaštiti konkurencije kojim je precizirano da se ovim zakonom uređuje zaštita konkurencije na tržištu Crne Gore i druga pitanja od značaja za zaštitu konkurencije, odnosno isključuju se odredbe koje se odnose na kontrolu državne pomoći, imajući u vidu da su ova pitanja sada uređena posebnim zakonom.

U članu 2 Predloga zakona izvršena je izmjena člana 5 stav 1 Zakona o zaštiti konkurencije (u daljem tekstu: Zakon) na način što se poslije riječi „u značajnoj mjeri“ dodaju se riječi „stvarno ili pravno,“ na koji način se precizira obim izuzeća primjene ovog zakona na učesnike na tržištu koji obavljaju djelatnost od javnog interesa.

U članu 3 Predloga zakona izvršena je izmjena člana 12 Zakona kojom je propisano da za sporazume koji ispunjavaju uslove za pojedinačno izuzeće od zabrane iz člana 9 ovog zakona nije potrebno odobrenje Agencije, te da je teret dokazivanja da sporazum ispunjava uslove za pojedinačno izuzeće je na učesniku u sporazumu u slučaju pokretanja ispitnog postupka.

U članu 4 Predloga zakona izvršena je izmjena u članu 16 stav 1 tačka 1 Zakona na način što se brišu riječi „na relevantnom tržištu“.

U članu 5 Predloga zakona izvršena je izmjena u članu 17 stav 1 tačka 1 Zakona na način što se predviđa i druga finansijska institucija ili investicioni fond kao učesnik na tržištu za potrebe tog člana, a kojim se uređuje sticanje kontrole koje se ne smatra koncentracijom.

U članu 6 Predloga zakona izvršena je izmjena u članu 18 Zakona na način da se stav 2 briše, dok je **članom 7 Predloga zakona** izmijenjen član 19 Zakona kojim je definisan pravni status i nadležnosti agencije. Ovim izmjenama je Agencija definisana kao nezavisan organ sa svojstvom pravnog lica, koji u okviru svojih nadležnosti obavlja poslove utvrđene tim članom, a izmjene su prilagođene upravo zbog činjenice što su nadležnosti Agencije u dijelu kontrole državne pomoći sada uređene posebnim zakonom.

Članom 8 Predloga zakona u članu 20 stav 5 briše se, iz razloga jačanja nezavisnosti Agencije.

Članom 9 Predloga zakona mijenja se član 20b važećeg zakona na način da se precizira da predsjednika i članove Savjeta Agencije imenuje Vlada na osnovu postupka sprovedenog po javnom konkursu i utvrđuje ograničenje da članovi Savjeta mogu biti imenovani najviše dva puta.

Članom 10 Predloga zakona mijenjaju se čl. 20c, 20d i 20e važećeg zakona. Članom 20c su definisani uslovi i postupak za imenovanje predsjednika i članove Savjeta. Članom 20d su propisani ograničenja za imenovanje predsjednika i članove Savjeta. Članom 20e su propisani uslovi za prestanak mandata i razrješenje predsjednika i člana Savjeta.

Članom 11 Predloga zakona vrši se izmjena u članu 20f važećeg zakona radi usklađivanja sa odredbama posebnog zakona kojim se uređuje državna pomoć .

Članom 12 Predloga zakona se mijenja član 20g važećeg zakona kojim je propisan način odlučivanja Savjeta. Naime, Savjet donosi odluke većinom glasova svih svojih članova (dakle, ne samo prisutnih, već ukupnog broja članova). Propisano je da član Savjeta ne može biti suzdržan kada se odlučuje već mora glasati za ili protiv.

Članom 13 Predloga zakona mijenja se član 21 važećeg zakona na način što poslije stava 1 dodaje se novi stav kojim se utvrđuje da direktor i zamjenik direktora Agencije za svoj rad odgovaraju Savjetu, a takođe se utvrđuje rok kada je Savjet dužan da raspiše javni poziv - najmanje 90 dana prije isteka mandata direktora, odnosno neposredno po razrješenju direktora."Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Članom 14 Predloga zakona mijenja se član 23 važećeg zakona kojim je propisano da direktoru Agencije, odnosno zamjeniku direktora Agencije mandat prestaje istekom vremena na koje je imenovan ili razrješenjem. Ovim članom su propisani uslovi pod kojima direktor odnosno zamjenik direktora Agencije može biti razriješen.

Članom 15 Predloga zakona mijenja se član 23a važećeg zakona kojim je propisano da na prava i obaveze predsjednika i članove Savjeta, direktora, zamjenika

direktora i zaposlene u Agenciji primjenjuju se opšti propisi o radu; da se zarade uredjuju prema zakonu koji se odnosi na zaposlene u javnom sektoru.

Članom 16 Predloga zakona dodaje se novi član 23b kojim su uredjena prava po prestanku funkcije Predsjednika i članova Savjeta, direktora i zamjenika direktora Agencije kojima je prestao mandat, zbog isteka ili na lični zahtjev u skladu sa ovim zakonom mogu se, uz njihovu saglasnost, rasporediti u Agenciji na radno mjesto koje odgovara njihovom nivou kvalifikacije obrazovanja i sposobnostima.

Članom 17 Predloga zakona mijenja se član 25 važećeg zakona kojim se propisuje da se finansiranje Agencije obezbijeduje iz budžeta Crne Gore. Potrebna finansijska sredstva utvrđuje Savjet Agencije i zahtjev dostavlja državnom organu nadležnom za poslove finansija.

Članom 18 Predloga zakona mijenja se u članu 25a važećeg zakona na način što se utvrđuje da se izvještaj o radu Agencije dostavlja pored Vlade i Skupštini. St. 3 do 5 brišu se iz razloga što su pitanja uređena tim st. sada uređena posebnim zakonom

Članom 19 Predloga zakona se mijenja člana 25b važećeg zakona kojim su propisane obaveze da Predsjednik Savjeta, član Savjeta, direktor Agencije, zamjenik direktora Agencije, zaposleni u Agenciji, kao i lica koja sa Agencijom sarađuju u obavljanju poslova iz ovog zakona dužni su da sa tajnim podacima, podacima koji predstavljaju poslovnu tajnu i podacima o ličnosti za koje saznaju u vršenju funkcija, odnosno poslova postupaju u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, zaštita poslovne tajne i zaštita podataka o ličnosti.

Članom 20 Predloga zakona briše se član 26 važećeg zakona jer su pitanja iz tog člana sada uređena posebnim zakonom o državnoj pomoći.

Članom 21 Predloga zakona mijenja se član 27 stav 1 tačka 1 važećeg zakona na način što se riječi ili zahtjeva za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane brišu, dok je **članom 22** izmijenjen je član 35 stav 2 važećeg zakona na način što je precizirano da se prigovor na o utvrđenim činjenicama, okolnostima i zaključcima u postupku podnosi u pisanoj formi.

Čl. 23 i 24 Predloga zakona propisana je sadržina zahtjeva iz čl. 39 i 40 zakona.

Članom 25 Predloga zakona mijenja se član 42 stav 2 važećeg zakona na način što se utvrđuje mogućnost a ne obaveza za Agenciju da zabrani sprovođenje sporazuma u zakonom predviđenim slučajevima. Poslije stava 2 dodaje se novi stav kojim se utvrđuje

da kada Agencija utvrdi da nema zakonskih pretpostavki za dalje vođenje ispitnog postupka utvrđivanja sporazuma u smislu člana 8 ovog zakona ili kada utvrdi da sporazum ispunjava uslove iz člana 9 ovog zakona, rješenjem će obustaviti ispitni postupak.

Članom 26 Predloga zakona mijenja se član 43 važećeg zakona na način što se poslije stava 1 dodaje novi stav koji glasi kada Agencija utvrdi da nema zakonskih pretpostavki za dalje vođenje ispitnog postupka utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja u smislu člana 15 ovog zakona, rješenjem će obustaviti ispitni postupak.

Članom 27 Predloga zakona mijenja se važeći zakon na način što se potpoglavlje 2. Postupak kod izuzeća odnosno članovi 46 do 49 brišu.

Članom 28 Predloga zakona mijenja se član 50 stav 2 tač. 1 i 2 važećeg zakona na način što se poslije riječi „prihod“ dodaju se riječi: „od prodaje roba i/ili pružanja usluga“ radi preciziranja te odredbe.

Članom 29 Predloga zakona mijenja se član 52 važećeg zakona na način što se za podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije utvrđuje drugi rok, odnosno nakon izvršenja prve od radnji navedenih u stavu 2 tog člana.

Članom 30 Predloga zakona mijenja se važeći zakon na način što se član 54 stav 2 važećeg zakona na način što se poslije tačke 4 dodaje novi kriterijum za procjenu koncentracije i to pristup dobavljača ili korisniku nabavci ili tržištima.

Članom 31 Predloga zakona mijenja se član 56 na način što se poslije stava 1 dodaje se novi stav kojim se utvrđuje da ako se u postupku po zahtjevu iz stava 1 ovog člana osnovano može pretpostaviti da koncentracija predstavlja zabranjenu koncentraciju iz člana 18 ovog zakona, Agencija će rješenjem pokrenuti ispitni postupak za ocjenu koncentracije. U st. 3 i 4 vrši se prenumeracija stavova zbog dodavanja novog stava 2.

Članom 32 Predloga zakona mijenja se odredba st. 1 i 2 člana 58 na način što se dopunjavaju situacije kada Agencija može rješenjem utvrditi neopodne mjere, kao i utvrđuje cilj mjera.

Članom 33 Predloga zakona je predviđeno da se poslije člana 60 dodaje se Novi član 60a kojim se utvrđuje rok zastare za donošenje rješenja i izvršenje periodičnih novčanih kazni, kao i uslovi pod kojima se rok zastare prekida, odnosno počinje ponovo da teče.

Članom 34 Predloga zakona vrši se izmjena člana 61 na način da se precizira da se rješenja Agencije objavljuju na njenoj internet stranici, a dispozitiv rješenja u „Službenom listu Crne Gore“, osim podataka koji se smatraju tajnim u skladu sa zakonom.

Članom 35 Predloga zakona propisan je rok za idlučivanje Agencije po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije i to u roku od 30 dana od prijema urednog zahtjeva, što se potvrđuje izdavanjem potvrde o urednosti sa tačnim datumom od kojeg se zahtjev smatra urednim. Takođe, ako tokom postupka Agencija stekne sumnju da koncentracija može negativno uticati na konkurenciju, rok za donošenje odluke se produžava na četiri mjeseca od podnošenja zahtjeva.

Članom 36 Predloga zakona je propisano da se u članu 65 stav 1 riječi „koja je utvrđena rješenjem Agencije“ briše, dok se vrši upućivanje na zakone u skladu sa kojim se može ostvariti naknada štete prouzrokovana postupanjem suprotnom odredbama ovog zakona.

Članom 37 Predloga zakona je propisano da se poslije člana 64 važećeg zakona dodaje se novi član 64a kojim se propisuje institut oslobađanja od plaćanja i smanjenja novčane kazne za učesnike horizontalnih sporazuma koji prvi dostave Agenciji podatke, činjenice i dokaze o takvom sporazumu. Ovim se podstiče proaktivna saradnja učesnika u otkrivanju povreda konkurencije i pruža mogućnost da učesnici koji doprinose pokretanju ispitnog postupka budu oslobođeni ili da im se kazna proporcionalno smanji, u zavisnosti od redoslijeda dostavljanja dokaza. Precizno su utvrđeni uslovi za primjenu ove odredbe, uključujući odsustvo raspoloživih dokaza kod Agencije u trenutku prijave, te činjenicu da nijedan drugi učesnik nije prethodno ispunio uslove za oslobađanje. Bliži kriterijumi primjene, uključujući način dostavljanja dokaza i proceduru ocjene, propisuje Vlada, čime se postiže efikasnije otkrivanje kartelnih sporazuma, smanjenje štete po tržište i usklađenost sa standardima Evropske unije u oblasti zaštite konkurencije.

Članom 38 Predloga zakona poslije člana 65 važećeg zakona dodaje se novo poglavlje i pet novih članova. (65a, 65b, 65c, 65d, 65e). Novim članom 65a uređuje se saradnja Agencije, pravosudnih organa i Evropske komisije, članom 65b uređena je međusobna pomoć Agencije i Evropske komisije ili organa nadležnih za zaštitu konkurencije druge države članice, članom 65c uređeno je postupanje Agencije po zahtjevu nadležnog organa države članice za izvršenje novčane kazne, članom 65d uređen je postupak izvršenja novčanih kazni putem Jedinственог instrumenta i članom 65e propisano je da slučaju spora koji se odnosi na zakonitost odluke koja se dostavlja ili koja se izvršava, kao i zahtjeva za dostavljanje ili izvršenje primjenjuje se pravo države članice u kojoj je sjedište nadležnog organa podnosioca zahtjeva.

Članom 39 Predloga zakona vrši se izmjena u članu 67 stav 1 važećeg zakona iz gore već navedenih razloga – brisan je minimum novčane kazne od 1% ukupnog godišnjeg prihoda učesnika na tržištu u finansijskoj godini koja je prethodila godini kada je prekršaj učinjen, iz razloga što prema Regulativi 1/2003, novčana kazna je uređena na način da gornja granica ne smije preći 10% ukupnog godišnjeg prihoda, dok donja granica nije propisana. Iz ovog razloga je potrebno brisanje minimalnog iznosa, čime će donošenjem predloženog zakona, ovaj zakon biti potpuno usklađen sa gore navedenim propisom EU koji uređuju ovo pitanje. U članu 67 se još vrši i brisanje tačke 3 stava 1 "sprovede zabranjenu koncentraciju", usljed čega se vrši prenumeracija pa dosadašnje tačke 4 i 5 postaju tačke 3 i 4.

Članom 40 mijenja se stav 1 člana 68 i precizira se trenutak od kojeg počinje teći rok u kom je učesnik na tržištu dužan da podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije, pa se propisuje da je to „nakon izvršenja prve od radnji propisanih članom 52 stav 2 ovog zakona“ umjesto „u roku iz člana 52 ovog zakona“.

Članom 41 Predloga zakona briše se član 69 važećeg zakona usljed izmjena iz člana 37 ovog zakona.

Članom 42 Predloga zakona produženi su rokovi za zastarjelost prekršajnog postupka.

Članom 43 Predloga zakona se dodaju dva nova člana kojim se propisuje rok za usklađivanje Akata Agencije sa ovim zakonom (član 72i), kao i status organa Agencije nakon stupanja na snagu ovog zakona (član 72j).

Članom 44 Predloga zakona je propisano da se poslije člana 73 dodaje novi član 73a kojim je predviđeno da postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaću se po zakonu po kojem su započeti.

Članom 45 Predloga zakona je propisano da se poslije člana 74a dodaju dva nova člana 74b i 74c. Članom 74b uređen je rok za donošenje podzakonskog akta iz člana 69 stav 3 ovog zakona, a članom 74c je propisana odložena primjena odredaba čl. 65a do 65e ovog zakona i to od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Članom 46 Predloga zakona je propisano da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbijediti sredstva Budžeta Crne Gore.

PREGLED ODREDABA ZAKONA O ZAŠTITI KONKURENCIJE ČIJE IZMJENE I DOPUNE SE PREDLAŽU

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se zaštita konkurencije na tržištu Crne Gore i kontrola i praćenje usklađenosti državne pomoći i druga pitanja od značaja za zaštitu konkurencije i kontrolu državne pomoći.

Djelatnost od javnog interesa

Član 5

Ovaj zakon primjenjuje se i na učesnike na tržištu koji obavljaju djelatnosti od javnog interesa, odnosno kojima je aktom nadležnog državnog organa dato pravo obavljanja određene djelatnosti, osim ukoliko bi se primjenom ovog zakona u značajnoj mjeri spriječilo obavljanje tih djelatnosti.

Teret dokazivanja da primjena ovog zakona može u značajnoj mjeri da spriječi obavljanje djelatnosti iz stava 1 ovog člana je na učesniku na tržištu koji obavlja tu djelatnost.

Pojedinačna izuzeća

Član 12

Na zahtjev učesnika sporazuma za pojedinačno izuzeće, Agencija odobrava pojedinačno izuzeće, ako sporazum ispunjava uslove utvrđene članom 9 ovog zakona.

Teret dokazivanja ispunjenosti uslova iz člana 9 ovog zakona je na podnosiocu zahtjeva za pojedinačno izuzeće.

Sadržaj i način podnošenja zahtjeva za pojedinačno izuzeće propisuje Ministarstvo.

Pojam koncentracije

Član 16

Koncentracijom učesnika na tržištu smatra se:

- 1) spajanje dva ili više nezavisnih učesnika na relevantnom tržištu ili njihovih djelova;
- 2) kada jedno ili više fizičkih lica koja već kontrolišu najmanje jednog učesnika na tržištu ili jedan ili više učesnika na tržištu steknu posrednu ili neposrednu kontrolu nad drugim učesnikom na tržištu ili njegovim dijelom;
- 3) kada dva ili više nezavisnih učesnika na tržištu osnivaju novog učesnika na tržištu ili kada stiču zajedničku kontrolu nad postojećim učesnikom na tržištu koji samostalno posluje na dugoročnoj osnovi i ima sve funkcije nezavisnog učesnika na tržištu (u daljem tekstu: zajedničko ulaganje).

Kontrolom iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana smatra se mogućnost zajedničkog uticaja na poslovanje učesnika na tržištu, zasnovanog na pravnom ili činjeničnom stanju iz člana 4 stav 3 ovog zakona.

Postojanje kontrole iz stava 2 ovog člana Agencija procjenjuje na osnovu odgovarajućih pravnih akata i drugih dokaza, ali ne i namjera zainteresovanih strana.

Dvije ili više transakcija (sticanje akcija ili udjela) između istih učesnika na tržištu, u skladu sa stavom 1 tačka 2 ovog člana, izvršenih u vremenskom periodu kraćem od dvije godine smatraće se kao jedna koncentracija.

Sticanje kontrole koja se ne smatra koncentracijom

Član 17

Sticanje kontrole ne smatra se koncentracijom učesnika na tržištu kada:

- 1) banka ili druga finansijska institucija radi dalje prodaje privremeno stekne akcije ili druge hartije od vrijednosti određenog učesnika i pod uslovom da ih proda najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana sticanja i ako u periodu u kojem raspolaže tim hartijama od vrijednosti pravo svojine nije iskorišćeno za uticaj na poslovne odluke učesnika koje se odnose na njegovo ponašanje prema konkurentima ili je iskorišćeno isključivo sa namjerom da se pripremi prodaja tih hartija od vrijednosti ili imovine učesnika na tržištu;
- 2) dođe do sticanja kontrole nad učesnikom na tržištu od lica koje obavlja funkciju stečajnog ili likvidacionog upravnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj ili likvidacija;
- 3) zajedničko ulaganje za cilj ima koordinaciju tržišnih aktivnosti između dva ili više učesnika koji zadržavaju svoju nezavisnost, pri čemu će takvo zajedničko ulaganje biti procjenjivano u skladu sa članom 9 ovog zakona.

Na zahtjev zainteresovane banke ili druge finansijske institucije koja dokaže da prodaja hartija od vrijednosti nije razumno bila moguća u roku iz stava 1 tačka 1 ovog člana, Agencija taj rok može produžiti do šest mjeseci.

Zabranjene koncentracije

Član 18 stav 2

Zabranjene su koncentracije kojima se stvara novi ili jača dominantan položaj jednog ili više učesnika, pojedinačno ili zajednički, koji može značajno uticati na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje efikasne konkurencije na relevantnom tržištu, osim u slučaju ako učesnici koncentracije dokažu da će koncentracija biti u korist potrošača i da će efekti te koncentracije biti značajniji od negativnih efekata stvaranja ili jačanja dominantnog položaja.

Zabranjeno je sprovođenje koncentracije bez odobrenja iz člana 50 st. 1 i 3 ovog zakona.

Osnivanje Agencije

Član 19

Agencija se osniva kao nezavisan organ sa svojstvom pravnog lica koji vrši poslove utvrđene ovim zakonom.

Agencija u okviru svojih nadležnosti:

- 1) prati i analizira uslove konkurencije na tržištu i tržištima pojedinih privrednih sektora;
- 2) utvrđuje metode istraživanja konkurencije;
- 3) odobrava izuzeća od zabrane pojedinih sporazuma i odobrava koncentracije učesnika, pod propisanim uslovima i rješava u drugim pitanjima, u skladu sa ovim zakonom;

- 4) preduzima mjere prema učesnicima i udruženjima učesnika za učinjene povrede konkurencije na tržištu ili preduzima mjere radi sprječavanja nastanka ili prestanka povrede i otklanjanja štetnih posljedica po učesnike i potrošače;
- 5) vrši kontrolu usklađenosti državne pomoći sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć (prethodna kontrola);
- 6) vrši kontrolu usklađenosti dodjele i korišćenja dodijeljene državne pomoći sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć (naknadna kontrola);
- 7) prati realizaciju i efekte dodijeljene državne pomoći;
- 8) nalaže povraćaj nezakonite i neusklađene državne pomoći;
- 9) prikuplja i obrađuje podatke o planiranoj državnoj pomoći;
- 10) prikuplja podatke o korišćenju i efektima dodijeljene državne pomoći;
- 11) vodi evidencije državnih pomoći;
- 12) podnosi godišnji izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći Vladi i Skupštini Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština);
- 13) podnosi godišnji izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći Evropskoj komisiji;
- 14) daje mišljenja na zahtjev organa državne uprave, nadležnog organa lokalne samouprave i pravnog lica koje upravlja i raspolaže sredstvima iz javnih prihoda i državnom imovinom u skladu sa zakonom u pripremi propisa i drugih akata kojima se uređuju pitanja u vezi dodjele državne pomoći, kao i u postupku njihovog donošenja;
- 15) promoviše i podstiče unaprjeđenje sistema kontrole državne pomoći;
- 16) daje mišljenje o primjeni propisa u oblasti zaštite konkurencije i državne pomoći;
- 17) priprema stručne osnove za izradu zakona i podzakonskih akata iz oblasti zaštite konkurencije i državne pomoći;
- 18) utvrđuje visinu naknade za odlučivanje u skladu sa ovim zakonom, uz saglasnost Vlade;
- 19) vodi upravni postupak i rješava u pojedinačnim upravnim stvarima;
- 20) podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu i/ili izdaje prekršajne naloge u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji;
- 21) daje mišljenja u vezi sa važećim propisima, koji utiču ili mogu uticati na konkurenciju i o tome obavještava javnost;
- 22) formira ekspertska i savjetodavna tijela za potrebe sprovođenja ovog zakona;
- 23) sarađuje sa međunarodnim i nacionalnim organizacijama i institucijama u oblasti konkurencije i državne pomoći;
- 23a) donosi godišnji program rada;
- 24) podnosi Vladi i Skupštini izvještaj o radu za prethodnu godinu;
- 25) podnosi Vladi finansijski plan za narednu godinu;
- 26) objavljuje statističke podatke i vodi evidenciju o odobrenim i prijavljenim koncentracijama;
- 27) kontroliše sprovođenje mjera naloženih rješenjem;
- 28) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

Agencija je dužna da izvještaj o radu za prethodnu godinu objavi na svojoj internet stranici.

Predsjednik i članovi Savjeta Agencije (u daljem tekstu: Savjet), direktor Agencije, zamjenik direktora Agencije i zaposleni u Agenciji ne smiju da traže ni da primaju uputstva od državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, organa lokalne

uprave, pravnih lica i drugih subjekata koji vrše javna ovlašćenja ili drugih pravnih i fizičkih lica prilikom obavljanja poslova i zadataka utvrđenih ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje državna pomoć.

Sadržaj i način vođenja evidencije o državnoj pomoći, kao i način podnošenja i sadržaj izvještaja o državnoj pomoći i dokumentaciju koja se podnosi uz obavještenje, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove državne pomoći.

Položaj Agencije

Član 20

Agencija za svoj rad odgovara Vladi.

Sjedište Agencije je u Podgorici.

Agencija se upisuje u Centralni registar privrednih subjekata.

Agencija ima statut kojim se uređuju osnovi unutrašnje organizacije, bliže nadležnosti i djelokrug rada organa Agencije, način i postupak odlučivanja, donošenje i objavljivanje opštih akata i druga pitanja koja su od značaja za rad Agencije.

Na statut Agencije saglasnost daje Vlada.

Statut Agencije objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Savjet Agencije

Član 20b

Savjet ima predsjednika i dva člana.

Predsjednika i jednog člana Savjeta imenuje Vlada na predlog Ministarstva, a drugog člana Savjeta Vlada imenuje na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove državne pomoći.

Predsjednik i članovi Savjeta imenuju se na period od četiri godine i mogu biti ponovo imenovani.

Predsjednik i članovi Savjeta svoju funkciju u Agenciji obavljaju profesionalno.

Predsjednik i članovi Savjeta ne mogu da vrše poslaničku i drugu javnu funkciju ili profesionalno obavljaju drugu djelatnost.

Uslovi za imenovanje predsjednika i članova Savjeta

Član 20c

Za predsjednika, odnosno člana Savjeta može biti imenovano lice koje:

- 1) je crnogorski državljanin;
- 2) ima najmanje VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja (240 CSPK) iz oblasti prava ili ekonomije;
- 3) uživa lični i profesionalni ugled za poslove koje će obavljati.

Ograničenja za izbor predsjednika i članova Savjeta

Član 20d

Za predsjednika i člana Savjeta ne može biti imenovano lice koje je:

- 1) poslanik ili odbornik;
- 2) član Vlade;
- 3) imenovao ili postavio Predsjednik Crne Gore, Skupština, Vlada ili skupština lokalne samouprave;
- 4) funkcioner političke partije (predsjednik partije, član predsjedništva, njihov zamjenik, član izvršnog i glavnog odbora i drugi partijski funkcioner);
- 5) pravosnažno osuđeno za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, bez obzira na izrečenu sankciju ili je pravosnažno osuđeno za drugo krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju pravne posljedice osude, i
- 6) srodnik lica iz tač. 1 do 4 ovog stava u pravoj liniji i pobočnoj do drugog stepena srodstva, njegov srodnik po tazbini do prvog stepena srodstva, bračni i vanbračni supružnik, usvojilac i usvojenik, kao i član njegovog zajedničkog domaćinstva.

Kandidat za člana Savjeta je dužan da nadležnom tijelu Vlade dostavi pisanu izjavu da ne postoje smetnje za imenovanje utvrđene ovim zakonom.

Razrješenje predsjednika i člana Savjeta

Član 20e

Predsjednik, odnosno član Savjeta može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan:

- 1) na lični zahtjev;
- 2) zbog trajnog gubitka radne sposobnosti za obavljanje funkcije;
- 3) ako nastupe okolnosti iz člana 20d stav 1 ovog zakona;
- 4) ako neblagovremeno i nesavjesno obavlja dužnost predsjednika odnosno člana Savjeta;
- 5) ako da netačne podatke u pisanoj izjavi iz člana 20d stav 2 ovog zakona.

Nadležnost Savjeta

Član 20f

Savjet:

- 1) donosi statut;
- 2) donosi godišnji program rada i finansijski plan;
- 3) podnosi izvještaj o radu za prethodnu godinu i finansijski izvještaj;
- 4) imenuje i razrješava direktora i zamjenika direktora Agencije;
- 5) donosi upravne akte iz nadležnosti Agencije;
- 6) donosi pravila Agencije;
- 7) donosi poslovnik o radu Savjeta;
- 8) utvrđuje godišnji plan rada u oblasti državne pomoći i godišnji izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći;
- 9) podnosi Vladi finansijski plan za narednu godinu;
- 10) daje mišljenja i smjernice o primjeni propisa iz oblasti zaštite konkurencije i državne pomoći;
- 11) daje mišljenja na zahtjev organa državne uprave, nadležnog organa lokalne samouprave i pravnog lica koje upravlja i raspolaže sredstvima iz javnih prihoda i državnom imovinom u skladu sa zakonom u pripremi propisa i drugih akata kojima se

uređuju pitanja vezana za dodjeljivanje državne pomoći, kao i u postupku njihovog donošenja;

12) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i statutom Agencije.

Odlučivanje Savjeta

Član 20g

Savjet odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova Savjeta.

Sazivanje sjednica Savjeta, način odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad Savjeta uređuju se statutom Agencije.

Rukovođenje Agencijom

Član 21

Agencijom rukovodi direktor Agencije.

Direktor Agencije ima zamjenika.

Direktora Agencije i zamjenika direktora Agencije imenuje Savjet, na period od pet godina, na osnovu javnog konkursa i mogu biti ponovo imenovani.

Razrješenje direktora Agencije, odnosno zamjenika direktora Agencije

Član 23

Direktor Agencije, odnosno zamjenik direktora Agencije može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan:

- 1) na lični zahtjev;
- 2) ako je osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti;
- 3) kada ne postupa u skladu sa zakonom, nestručno i nesavjesno obavlja dužnost;
- 4) kada svojim ponašanjem i radom dovede u pitanje nezavisnost i ugled Agencije;
- 5) ako trajno izgubi sposobnost za vršenje dužnosti;
- 6) ako bude izabran ili počne da obavlja drugu funkciju, odnosno djelatnost nespojivu sa dužnošću u Agenciji.

Prava i obaveze zaposlenih u Agenciji

Član 23a

Na prava, obaveze i odgovornosti predsjednika i članova Savjeta, direktora Agencije, odnosno zamjenika direktora Agencije i zaposlenih u Agenciji primjenjuju se propisi kojima se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Koeficijent složenosti poslova predsjednika i članova Savjeta, direktora Agencije, odnosno zamjenika direktora Agencije, kao i zaposlenih u Agenciji utvrdiće se aktom Ministarstva na koji saglasnost daje Vlada.

Finansiranje Agencije

Član 25

Finansiranje Agencije vrši se u skladu sa finansijskim planom koji donosi Agencija.

Finansijski plan podnosi se Vladi na saglasnost, najkasnije do 1. novembra tekuće za narednu godinu.

Finansijskim planom utvrđuju se ukupni prihodi i rashodi Agencije.

Ukupni troškovi Agencije obuhvaćeni finansijskim planom ne mogu biti veći od neophodnih troškova potrebnih za uspješno sprovođenje zakona.

Agencija je dužna da svoje finansijsko poslovanje organizuje i vodi u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje budžetskih potrošačkih jedinica.

Finansijski izvještaji Agencije podliježu reviziji od strane Državne revizorske institucije.

Godišnji program rada i izvještaj o radu

Član 25a

Agencija najkasnije do 31. decembra tekuće za narednu godinu donosi godišnji program rada koji sadrži podatke o ciljevima, indikatorima uspješnosti, aktivnostima koje su potrebne za realizaciju ciljeva i licima odgovornim za realizaciju.

Agencija je dužna da do kraja prvog kvartala tekuće godine, podnese Vladi izvještaj o radu za prethodnu godinu koji sadrži prikaz izvršavanja zakona i drugih propisa, podatke o realizaciji ciljeva iz programa rada državne agencije, ocjenu stanja i mjera koje su preduzete za unaprjeđenje stanja i finansijski izvještaj.

Davalac državne pomoći dužan je da Agenciji do 15. marta tekuće za prethodnu godinu dostavi podatke o dodijeljenoj državnoj pomoći.

Na osnovu podataka dobijenih od davaoca državne pomoći, Agencija sačinjava godišnji izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći u prethodnoj godini, koji dostavlja Vladi i Skupštini do kraja drugog kvartala tekuće godine, radi upoznavanja.

Agencija dostavlja izvještaj iz stava 4 ovog člana Evropskoj komisiji, u skladu sa obavezama preuzetim potvrđenim međunarodnim ugovorom.

Tajnost podataka

Član 25b

Predsjednik Savjeta, član Savjeta, direktor Agencije, zamjenik direktora Agencije i zaposleni u Agenciji dužni su da kao tajnu, u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, čuvaju sve podatke koje saznaju u obavljanju poslova i zadataka u skladu sa ovim zakonom.

Obaveza iz stava 1 ovog člana traje i nakon isteka mandata odnosno po prestanku radnog odnosa lica iz stava 1 ovog člana.

Primjena propisa

Član 26

Na postupke koji se vode u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć, ne primjenjuju se odredbe čl. 27 do 64 i člana 69 ovog zakona.

Stranke u postupku

Član 27

Stranka u postupku pred Agencijom je:

- 1) učesnik na tržištu koji je podnio zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije ili zahtjeva za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane;
- 2) učesnik na tržištu protiv koga je pokrenut ispitni postupak.

Svojstvo stranke iz stava 1 ovog člana nemaju podnosioci inicijative za ispitivanje povrede konkurencije, davaoci informacija, dokumenata, podataka, stručna i druga zainteresovana lica, organizacije čije se analize koriste u postupku, kao ni državni organi i organizacije koje sarađuju sa Agencijom u toku postupka.

Obavještenje o utvrđenim činjenicama, okolnostima i zaključcima u postupku

Član 35

Agencija je dužna da, prije donošenja rješenja, svim strankama protiv kojih je pokrenut postupak ili po čijem zahtjevu se vodi ispitni postupak dostavi pisano obavještenje o utvrđenim činjenicama, okolnostima i zaključcima u postupku.

Stranka protiv koje je pokrenut postupak ima pravo prigovora na obavještenje iz stava 1 ovog člana, u roku od osam dana od dana prijema obavještenja.

Prigovorom iz stava 2 ovog člana stranka može predložiti saslušanje dodatnih svjedoka i izvođenje dodatnih dokaza.

Na zahtjev podnosioca inicijative, Agencija može dostaviti obavještenje iz stava 1 ovog člana koje ne sadrži zaštićene podatke, sa poukom da ima pravo da u roku od osam dana od dana prijema obavještenja u pisanoj formi dostavi svoje primjedbe Agenciji.

Obavještenje iz stava 4 ovog člana Agencija može dostaviti trećem licu na njegov zahtjev, ako dokaže da se u postupku pred Agencijom odlučuje o njegovim pravima ili pravnim interesima.

Zahtjev za dostavljanje podataka i dokumentacije

Član 39

Učesnici na tržištu i druga pravna i fizička lica dužni su da, na zahtjev Agencije, u roku koji ne može biti kraći od tri ni duži od 30 dana od dana prijema zahtjeva, dostave podatke i dokumentaciju od značaja za utvrđivanje činjenica u postupku koji se vodi u skladu sa ovim zakonom.

Ovlašćeno lice Agencije može, prilikom vršenja neposrednog uvida u prostorijama učesnika na tržištu ili uzimanja izjave od odgovornih lica u pravnom licu, narediti dostavljanje dokumentacije i podataka u određenom roku.

Lice kome je podniet zahtjev nema pravo da se poziva na poslovnu tajnu radi odbijanja saopštavanja određenog podatka ili davanja dokumentacije.

Sektorske analize

Član 40

Agencija može izvršiti analizu stanja konkurencije u određenoj grani privrede ili analizirati određene kategorije sporazuma u različitim granama privrede (u daljem tekstu: sektorske analize), u slučaju kada kretanje cijena ili druge okolnosti ukazuju na mogućnost sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja konkurencije.

U cilju sprovođenja sektorskih analiza iz stava 1 ovog člana Agencija može zahtijevati od učesnika na tržištu da dostave sve neophodne podatke i/ili dokumenta i može sprovoditi sva neophodna istraživanja.

Agencija može da zahtijeva od učesnika na tržištu da dostave sve sporazume, odluke, obavještenja ili podatke u cilju utvrđivanja postojanja usaglašene prakse. Izveštaj o sprovedenim sektorskim analizama Agencija objavljuje na svojoj internet stranici.

Rješenje u slučaju zabranjenih sporazuma

Član 42

Kada Agencija utvrdi da se sporazumom sprječava, ograničava ili narušava konkurencija na relevantnom tržištu, u smislu člana 8 ovog zakona, rješenjem će zabraniti sprovođenje tog sporazuma.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana Agencija će naložiti strankama u postupku ispunjenje određenih uslova ili preduzimanje određenih mjera iz člana 59 ovog zakona, srazmjernih učinjenoj povredi, radi otklanja štetnih posljedica i uspostavljanja efikasne konkurencije na tržištu, kao i rokove za njihovo izvršenje.

Rješenje o zloupotrebi dominantnog položaja

Član 43

Kada Agencija utvrdi zloupotrebu dominantnog položaja iz čl. 14 i 15 ovog zakona rješenjem:

- 1) utvrđuje dominantan položaj učesnika na tržištu i radnju učesnika na relevantnom tržištu kojom se zloupotrebljava dominantan položaj i sprječava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija, kao i period trajanja zloupotrebe;
- 2) zabranjuje strankama u postupku radnje i postupanja kojima se zloupotrebljava dominantan položaj;
- 3) nalaže mjere iz člana 59 ovog zakona i rokove za njihovo izvršenje.

2. Postupak kod izuzeća

Procjena grupnog izuzeća

Član 46

Agencija može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovanog lica, da pokrene postupak za izuzeće od zabrane iz člana 11 ovog zakona.

Ako se u postupku iz stava 1 ovog člana utvrdi da sporazum ne ispunjava uslove iz čl. 9 i 11 ovog zakona, Agencija će zabraniti ili ograničiti primjenu tog sporazuma.

Odobrenje pojedinačnog izuzeća

Član 47

Agencija je dužna da donese rješenje o izuzeću iz člana 12 ovog zakona u roku od 120 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Agencija je dužna da preispita odobreno izuzeće iz stava 1 ovog člana, ako utvrdi da:

- 1) je rješenje donijeto na osnovu nepotpunih ili netačnih podataka;
- 2) su se materijalni uslovi na tržištu bitno promijenili;

3) jedna od ugovornih strana iz sporazuma ne postupa po mjerama koje je naložila Agencija.

Poništavanje, ukidanje ili izmjena pojedinačnog izuzeća

Član 48

Ako Agencija utvrdi povredu iz člana 47 stav 2 ovog zakona, rješenje o odobrenju izuzeća će:

- 1) ukinuti ili izmijeniti ako su se bitno izmjenili uslovi na tržištu na osnovu kojih je izuzeće odobreno;
- 2) poništiti, ako se izuzeće zasniva na nepotpunim ili netačnim podacima i informacijama, ne postupa po mjerama koje je Agencija odredila ili ako se izuzeće zloupotrebljava.

Obaveze i vrijeme trajanja pojedinačnog izuzeća

Član 49

Rješenje o odobrenju pojedinačnog izuzeća može sadržati obaveze i zabrane.

Pojedinačno izuzeće odobrava se na period do pet godina.

Pojedinačno izuzeće Agencija može produžiti na zahtjev ugovornih strana, koji se podnosi najkasnije četiri mjeseca prije isteka perioda na koji je izuzeće iz stava 2 ovog člana odobreno.

Na zahtjev ugovornih strana, pojedinačno izuzeće se može produžiti za period do pet godina, pod uslovom da sporazum ispunjava uslove iz člana 9 ovog zakona. Rok iz st. 2 i 4 ovog člana teče od dana donošenja rješenja Agencije.

Koncentracija, obavješćavanje, obaveza prijave i obračun prometa

Član 50

Koncentracija iz člana 16 ovog zakona sprovodi se samo na osnovu odobrenja koje, na zahtjev učesnika na tržištu, izdaje Agencija.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se pod uslovom da je:

- 1) zajednički ukupni godišnji prihod najmanje dva učesnika u koncentraciji ostvaren na tržištu Crne Gore veći od pet miliona eura u prethodnoj finansijskoj godini;
- 2) zajednički ukupni godišnji prihod učesnika u koncentraciji ostvaren na svjetskom tržištu u prethodnoj finansijskoj godini veći od 20 miliona eura, ako je najmanje jedan od učesnika koncentracije u tom periodu ostvario milion eura prihoda na teritoriji Crne Gore.

Agencija može, po saznanju za sprovedenu koncentraciju, naložiti učesnicima u koncentraciji da podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije, ako njihov zajednički tržišni udio na relevantnom tržištu Crne Gore iznosi više od 60%.

Teret dokazivanja zajedničkog tržišnog udjela učesnika u koncentraciji je na Agenciji.

Prihod ostvaren unutar grupe učesnika u koncentraciji ne uzima se u obzir prilikom obračuna zajedničkog ukupnog godišnjeg prihoda iz stava 2 ovog člana.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije

Član 52

Postupak za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije pokreće se na osnovu zahtjeva učesnika u koncentraciji koji se podnosi Agenciji.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se u roku od 15 dana od dana izvršenja prve od sljedećih radnji:

- 1) zaključenja sporazuma ili ugovora;
- 2) objavljivanja javnog poziva, odnosno ponude ili zatvaranja javne ponude;
- 3) sticanja kontrole.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana može se podnijeti i kada učesnici na tržištu iskažu ozbiljnu namjeru za zaključenje ugovora, potpisivanjem pisma o namjeri, objavljivanjem namjere da učine ponudu ili na drugi način koji prethodi radnji iz stava 1 ovog člana.

Kada kontrolu nad cijelim ili nad djelovima jednog ili više učesnika na tržištu stiče drugi učesnik na tržištu, zahtjev podnosi učesnik na tržištu koji stiče kontrolu, a u slučaju zajedničkog ulaganja zahtjev podnose svi učesnici zajedno.

Učesnici na tržištu koji daju javnu ponudu u skladu sa zakonom kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava, u slučaju sticanja kontrole iz člana 4 stav 3 ovog zakona, dužni su da o javnoj ponudi obavijeste Agenciju.

Bliži sadržaj i način podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije propisuje Ministarstvo.

Kriterijumi za procjenu koncentracije

Član 54

Agencija odlučuje o odobravanju koncentracije procjenom posljedica koncentracije na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje efikasne konkurencije na tržištu Crne Gore, a naročito na stvaranje ili jačanje dominantnog položaja.

Procjena iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu sljedećih kriterijuma:

- 1) strukture i koncentrisanosti relevantnog tržišta;
- 2) stvarnih i potencijalnih konkurenata;
- 3) položaja na tržištu učesnika u koncentraciji i njihove ekonomske i finansijske moći;
- 4) mogućnosti izbora dobavljača i korisnika;
- 5) pravnih i drugih prepreka za ulazak na relevantno tržište;
- 6) stepena unutrašnje i međunarodne konkurentnosti učesnika u koncentraciji;
- 7) kretanja ponude i potražnje relevantne robe, odnosno usluge;
- 8) kretanja tehničkog i ekonomskog razvoja;
- 9) interesa potrošača.

Učesnici u koncentraciji, uz zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije, dostavljaju Agenciji, kao dio svojih obavještenja, dokumentaciju relevantnu za utvrđivanje činjenica iz st. 1 i 2 ovog člana.

Odlučivanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije

Član 56

U postupku po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije Agencija će:

- 1) odbiti zahtjev za odobrenje koncentracije ako nijesu ispunjeni uslovi iz člana 50 ovog zakona;
- 2) obustaviti postupak ako podnosilac zahtjeva odustane od zahtjeva;
- 3) odobriti koncentraciju kada se procjenom efekata na osnovu kriterijuma iz člana 54 ovog zakona utvrdi da se tom koncentracijom značajno ne sprječava, ograničava ili

narušava efikasna konkurencija, prvenstveno stvaranjem, odnosno jačanjem dominantnog položaja na tržištu.

4) odobriti koncentraciju uz nalaganje dodatnih mjera, uslova i obaveza koje učesnici u koncentraciji moraju da izvrše prije ili nakon sprovođenja koncentracije;

5) odbiti zahtjev kada se procjenom efekata na osnovu kriterijuma iz člana 54 ovog zakona utvrdi da bi se koncentracijom značajno ograničila efikasna tržišna konkurencija na relevantnom tržištu, a naročito stvaranjem novog ili jačanjem postojećeg dominantnog položaja.

Učesnici u koncentraciji su dužni da prekinu sprovođenje koncentracije do donošenja rješenja Agencije kojim se namjeravana koncentracija odobrava ili do isteka rokova iz člana 62 stav 3 ovog zakona.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, učesnici u koncentraciji mogu da nastave realizaciju javne prodaje u skladu sa zakonom, pod uslovom da preuzimalac, odnosno sticalac kontrole ne vrši glasačka prava po upisu akcija ili udjela ili to čini isključivo sa ciljem zaštite vrijednosti preuzetog privrednog društva do izdavanja rješenja Agencije.

Agencija može, na obrazloženi prijedlog preuzimaoca, radi zaštite njegovih prava ili imovine preuzetog društva iz stava 3 ovog člana, po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije riješiti po hitnom postupku.

Agencija će poništiti rješenje kojim se koncentracija odobrava ako je rješenje donijeto na osnovu netačnih ili neistinitih podataka i činjenica.

Mjere za otklanjanje posljedica zabranjene koncentracije

Član 58

U slučaju sprovođenja koncentracije bez odobrenja Agencije iz člana 50 stav 1 ovog zakona ili koncentracije sprovedene suprotno odobrenju Agencije iz člana 57 stav 3 ovog zakona, Agencija može rješenjem utvrditi neophodne mjere i odrediti rokove za sprovođenje tih mjera.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana, a u skladu sa članom 59 ovog zakona, Agencija može naročito:

- 1) naložiti otuđenje stečenih akcija ili udjela u društvu;
- 2) zabraniti ili ograničiti vršenje glasačkih prava koja daju akcije ili udjeli u upravljanju privrednim subjektima učesnicima u koncentraciji i naložiti prestanak kontrole nad zajedničkim ulaganjem ili drugih oblika sticanja kontrole iz člana 16 ovog zakona koji su doveli do zabranjene koncentracije.

Objavljivanje rješenja Agencije

Član 61

Dispozitiv rješenja iz čl. 42 i 43, člana 56 stav 1 tačka 5 i člana 58 ovog zakona objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici Agencije.

Rokovi za donošenje rješenja

Član 62

Rješenja iz čl. 42 i 43 ovog zakona Agencija donosi u roku od 24 mjeseca od dana dostavljanja rješenja o pokretanju postupka.

Rok iz stava 1 ovog člana može se produžiti najviše za 24 mjeseca ako iz opravdanih razloga nije donijeto rješenje u roku iz stava 1 ovog člana.

Agencija odlučuje po zahtjevu iz:

- 1) člana 56 stav 1 tačka 1 ovog zakona, u roku od 25 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva;
- 2) člana 56 stav 1 tačka 2 ovog zakona, u roku od 25 radnih dana od dana odustanka od zahtjeva;
- 3) člana 56 stav 1 tačka 3 ovog zakona, u roku od 105 radnih dana od dana podnošenja urednog zahtjeva;
- 4) člana 56 stav 1 tačka 4 ovog zakona, u roku od 125 radnih dana od dana podnošenja urednog zahtjeva;
- 5) člana 56 stav 1 tačka 5 ovog zakona, u roku od 130 radnih dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Ako Agencija ne donese rješenje u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, postupak se obustavlja.

Ako Agencija ne donese rješenje u rokovima iz stava 3 ovog člana, smatraće se da je zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije odobren.

Naknada štete

Član 65

Naknada štete koja je prouzrokovana aktima i radnjama koje predstavljaju povredu konkurencije koja je utvrđena rješenjem Agencije u skladu sa ovim zakonom ostvaruje se u parničnom postupku pred nadležnim sudom.

Prekršaji

Član 67

Novčanom kaznom u visini od 1% do 10% ukupnog godišnjeg prihoda u finansijskoj godini koja je prethodila godini kada je prekršaj učinjen kazniće se učesnik na tržištu, ako:

- 1) dogovara zaključenje, zaključi ili izvrši sporazum kojim se sprječava, ograničava ili narušava konkurencija (član 8 stav 1);
- 2) izvrši radnju zloupotrebe dominantnog položaja (član 15);
- 3) sprovede zabranjenu koncentraciju (član 18);
- 4) ne prekine sprovođenje koncentracije do donošenja rješenja Agencije kojim se namjeravana koncentracija odobrava (član 56 stav 2);
- 5) ne pridržava se u cjelosti ili djelimično rješenjem utvrđenih mjera, uslova i rokova (čl. 57, 58 i 59).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 1.000 eura do 4.000 eura kazniće se i odgovorno lice kod učesnika na tržištu, kao i odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave i lokalne samouprave ukoliko se taj organ pojavljuje kao učesnik na tržištu.

Član 68

Novčanom kaznom od 4.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj učesnik na tržištu ako ne podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za sprovođenje koncentracije u roku iz člana 52 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana novčanom kaznom od 1.000 eura do 4.000 eura kazniće se i odgovorno lice kod učesnika na tržištu.

Posebna ovlašćenja Agencije

Član 69

Protiv učesnika sporazuma iz člana 8 ovog zakona, koji u postupku pred Agencijom omogući okončanje postupka i donošenje rješenja o povredi iz člana 8 ovog zakona, Agencija može da ne podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno odustane od već podnijetog zahtjeva ili u toku postupka predloži sudu blaže kažnjavanje učesnika sporazuma iz člana 8 ovog zakona, ako učesnik sporazuma:

- 1) prvi prijavi Agenciji postojanje sporazuma i dostavi valjane dokaze;
- 2) dostavi Agenciji dokaze o postojanju sporazuma iz člana 8 ovog zakona koja je u tom trenutku imala određena saznanja ali nije imala dovoljno dokaza;
- 3) prijavi postojanje drugog zabranjenog sporazuma u kojem sam učestvuje ili ima direktna saznanja o čemu dostavi dokaze.

Odredbe stava 1 ovog člana ne primjenjuju se na učesnika sporazuma koji je inicirao ili organizovao zaključenje ili sprovođenje sporazuma iz člana 8 ovog zakona.

Agencija može, shodnom primjenom zakona kojim se uređuje prekršajni postupak, predložiti učesniku sporazuma iz člana 8 ovog zakona zaključivanje sporazuma o priznavanju krivice.

Zastarjelost pokretanja prekršajnog postupka

Član 70

Postupak za utvrđivanje povrede konkurencije iz čl. 67 i 68 ovog zakona ne može se pokrenuti, ako protekne dvije godine od dana kada je prekršaj izvršen.

Zastarjelost gonjenja nastaje u svakom slučaju kad protekne četiri godine od dana kada je prekršaj izvršen.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomskog razvoja

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti konkurencije

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženi zakon rješava ključne normative i institucionalne nedostatke važećeg Zakona o zaštiti konkurencije. Naime, trenutni zakon nije u potpunosti usklađen sa Direktivom (EU) 2019/1, kojom se utvrđuju obaveze država članica EU u pogledu jačanja institucionalne nezavisnosti i operativne efikasnosti njihovih tijela za zaštitu konkurencije. Osim toga, zakon sadrži neprecizne ili nepostojeće odredbe u vezi sa postupcima izricanja kazni, rokovima zastare, pravima Agencije da samostalno odlučuje o finansijskom planu, obavezom podnošenja izvještaja, kao i u pogledu učešća Agencije u međunarodnoj saradnji. Postojeće rješenje takođe ne prepoznaje u potpunosti praksu Evropske komisije, niti omogućava operativnu implementaciju svih obaveza koje proističu iz Ugovora o funkcionisanju EU.
- Glavni uzroci problema su pravne i institucionalne slabosti u postojećem zakonu koje su proizašle iz parcijalnog usklađivanja sa pravnom tekovinom EU, nedovoljne institucionalne pažnje posvećene jačanju Agencije kao nezavisnog organa, te odsustva određenih procesnih garancija u zakonodavnom okviru. Takođe, prethodne izmjene zakona nisu uzele u obzir sistemsku potrebu za uspostavljanjem finansijske i operativne nezavisnosti Agencije, uključujući i potrebu za preciznim regulisanjem statusa članova Savjeta, direktora i zaposlenih, što je dodatno produbilo razlike u odnosu na EU standarde. Dodatno, odsustvo mehanizama za efikasnu međunarodnu saradnju sa tijelima drugih država članica EU i Evropskom komisijom dodatno komplikuje sprovođenje konkurencijskog prava u kontekstu procesa pristupanja EU.
- Zadržavanje trenutnog stanja proizvodi višestruke negativne posljedice. Prije svega, Agencija ne raspolaže svim neophodnim mehanizmima za sprovođenje prava konkurencije, što smanjuje efikasnost njene intervencije u slučajevima narušavanja tržišne konkurencije, uključujući zabranjene sporazume, zloupotrebe dominantnog položaja ili nedozvoljene koncentracije. Time se direktno ugrožava tržišna dinamika i uslovi poslovanja, što se prenosi na krajnje potrošače kroz više cijene, slabiji kvalitet proizvoda ili smanjen izbor. Dodatno, nedovoljna institucionalna nezavisnost i ograničene nadležnosti negativno utiču na percepciju regulatorne predvidivosti i pravne sigurnosti, što može obeshrabriti strane investicije. Na kraju, Crna Gora rizikuje usporavanje ili otežano zatvaranje poglavlja 8 (Politika konkurencije) u okviru pregovora sa Evropskom unijom.
- Oštećeni subjekti obuhvataju širok spektar učesnika na tržištu, uključujući privredna društva, potrošače i samu Agenciju. Privredni subjekti su oštećeni u smislu nelojalne konkurencije i nedovoljno zaštićenog tržišnog ambijenta, pri čemu posebno trpe oni koji posluju u skladu sa pravilima. Potrošači su indirektno pogođeni jer nedovoljno regulisano tržište pogoduje rastu cijena, smanjenju kvaliteta i opštem padu inovacija. Agencija za zaštitu konkurencije je institucionalno oštećena time što je ograničena u obavljanju svoje funkcije, kako zbog nedovoljne

finansijske nezavisnosti, tako i zbog nejasno definisanih nadležnosti i procedura. U konačnici, cijelo društvo trpi zbog slabijih rezultata u oblasti tržišne efikasnosti i usklađivanja sa pravnim poretkom EU.

- Ukoliko se ne pristupi izmjenama zakona, postojaće realna opasnost da se Agencija ne razvije u tijelo koje ispunjava standarde EU u pogledu institucionalne nezavisnosti, efikasnosti i odgovornosti. Takođe, bez promjene propisa ne bi bilo moguće uspostaviti punu funkcionalnost u pogledu međunarodne saradnje sa organima drugih država članica EU i Evropskom komisijom, što je jedan od ključnih uslova iz ECN+ direktive. U kontekstu evropskih integracija, ovakav scenario bi mogao rezultirati neispunjavanjem obaveza iz pregovaračkog poglavlja 8, što bi imalo negativne posljedice po reputaciju i dinamiku pristupnog procesa Crne Gore.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Predloženi zakon ima više međusobno povezanih strateških i operativnih ciljeva koji zajedno treba da obezbijede unapređenje regulatornog i institucionalnog sistema zaštite konkurencije u Crnoj Gori. Primarni cilj je potpuna harmonizacija nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom (EU) 2019/1, tzv. ECN+ direktivom, čime se ispunjavaju obaveze iz procesa pristupanja EU u okviru poglavlja 8 – Politika konkurencije. Ova harmonizacija podrazumijeva osiguranje minimalnih garancija institucionalne, finansijske i operativne nezavisnosti Agencije za zaštitu konkurencije, u skladu sa standardima EU. Zakon takođe ima za cilj jačanje normativnog okvira u pogledu procesnih pravila, naročito kada je riječ o sprovođenju ispitnih postupaka, izricanju mjera, obustavi postupka i pravilima zastare, čime se obezbjeđuje pravna sigurnost i predvidivost za sve učesnike na tržištu. Dalji ciljevi uključuju unapređenje transparentnosti u radu Agencije, profesionalizaciju imenovanja i rada njenog Savjeta, kao i jačanje mehanizama međunarodne saradnje sa Evropskom komisijom i organima drugih država članica. Time se stvara regulatorni okvir koji podržava efikasno funkcionisanje tržišne ekonomije, štiti konkurenciju na tržištu i doprinosi interesima potrošača i privrede.
- Ciljevi predloženog zakona su u potpunosti usklađeni sa obavezama Crne Gore iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2025-2026, gdje je jasno definisana obaveza usklađivanja zakonodavstva u oblasti konkurencije sa pravnom tekovinom EU. Dodatno, zakon je u direktnoj vezi sa mjerilima iz pregovaračkog poglavlja 8 (Politika konkurencije), koja zahtijevaju da nacionalno tijelo za zaštitu konkurencije bude institucionalno i funkcionalno nezavisno, sa adekvatnim resursima i ovlaštenjima, te da se uspostave svi mehanizmi saradnje u okviru Evropske konkurencijske mreže (ECN).

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Glavna i neophodna opcija je usvajanje predloženih izmjena zakona.
- Regulatorna opcija je preferirana jer jedino ovim putem Crna Gora može ispuniti obaveze iz poglavlja 8 i u potpunosti harmonizovati svoje zakonodavstvo sa Direktivom 2019/1/EU. Predloženi akt sistemski pristupa rješavanju svih identifikovanih slabosti i osigurava snažne institucionalne temelje za djelovanje Agencije. Uspostavlja se jasna hijerarhija odgovornosti i profesionalizacije u rukovođenju Agencijom (imenovanja od strane Skupštine), garantuje se finansijska samostalnost (minimalno 0,05% budžeta), propisuju se procesna pravila koja omogućavaju efikasno sprovođenje istraga i sankcionisanje povreda konkurencije, te se stvaraju uslovi za međunarodnu saradnju i izvršavanje obaveza prema tijelima EU. Ova opcija ima najveći efekat uz najmanji proporcionalni regulatorni teret i predstavlja uslov za održivi razvoj

konkurencijskog prava u Crnoj Gori.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Predloženi zakon imaće uticaj na više interesnih grupa, s pretežno pozitivnim efektima. Direktni i pozitivan uticaj osjetiće Agencija za zaštitu konkurencije, čiji će se institucionalni kapaciteti i funkcionalna nezavisnost ojačati kroz jasnije određene nadležnosti, stabilan izvor finansiranja i proceduru imenovanja koja eliminiše politički uticaj. Privredni subjekti, posebno oni koji poštuju pravila konkurencije, biće u ravnopravijem položaju jer će tržište biti bolje zaštićeno od antikonkurentskih praksi, kao što su karteli, zloupotreba dominantnog položaja ili nezakonite koncentracije. Potrošači će indirektno imati koristi od veće tržišne konkurencije, kroz niže cijene, veći izbor i bolji kvalitet. Mogući negativni uticaji su ograničeni i odnose se prvenstveno na privredne subjekte koji će se suočiti sa strožim zahtjevima za dostavljanje podataka i većim rizikom od sankcija ukoliko krše pravila konkurencije. Takođe, biće neophodno dodatno stručno i tehničko usavršavanje zaposlenih u Agenciji, što može predstavljati administrativni izazov u prvoj fazi primjene zakona.
- Ne postoje troškovi za građane, jer se ne uvode nove obaveze koje bi zahtijevale angažovanje pravne pomoći ili plaćanje taksi. Za privredu, uključujući i mala i srednja preduzeća (MSP), ne očekuju se značajni troškovi, osim u situacijama kada su učesnici u postupcima koje vodi Agencija. U tom slučaju, troškovi se odnose na eventualne pravne i administrativne resurse potrebne za pripremu dokumentacije ili učestvovanje u ispitnim postupcima. Međutim, ove obaveze su vezane isključivo za preduzeća koja svojim postupanjem mogu ugroziti konkurenciju. Za većinu MSP-a zakon neće stvoriti dodatno opterećenje, već će im, naprotiv, omogućiti da posluju u zaštićenijem i transparentnijem tržišnom okruženju. Pozitivne posljedice donošenja propisa u potpunosti opravdavaju njegovo donošenje jer se time postiže jača zaštita potrošača, fer tržišno takmičenje i usklađivanje sa evropskim standardima, što dodatno povećava povjerenje u tržište i pravni sistem..
- Pozitivne posljedice propisa višestruko opravdavaju sve moguće troškove. Jačanje konkurencije doprinosi dugoročnom ekonomskom rastu, inovacijama, rastu produktivnosti i većoj zaštiti krajnjih potrošača. S obzirom na to da zakon donosi institucionalne i pravne reforme koje su u funkciji ispunjavanja obaveza iz procesa pristupanja EU, koristi se ne ogledaju samo u unutrašnjem tržištu, već i u jačanju međunarodne reputacije regulatornog sistema Crne Gore. Troškovi koji mogu nastati, prvenstveno za javnu upravu i učesnike u potencijalnim postupcima, ograničeni su, ciljani i proporcionalni potencijalnim koristima koje se postižu uspostavljanjem efikasnog i nezavisnog tijela za zaštitu konkurencije.
- Da, predloženi zakon direktno doprinosi jačanju tržišne konkurencije, što je ključno za stvaranje uslova pogodnih za ulazak novih privrednih subjekata. Preciznije, zakon uvodi institucionalne i procesne garancije koje obezbjeđuju pravično i transparentno tržišno okruženje, štiteći novonastala i manja preduzeća od nelojalne konkurencije velikih i dominantnih aktera. Time se otklanjaju barijere za ulazak na tržište i podstiče inovativnost, dinamika i diverzifikacija tržišnih ponuda. Poseban značaj ima to što se propisima jačaju nadzorne funkcije Agencije u postupcima kontrole koncentracija, čime se sprječava stvaranje zatvorenih tržišta i podstiče zdrava konkurencija.
- Administrativna opterećenja koja zakon uvodi su ograničena, ciljana i opravdana. Uglavnom se odnose na obaveze dostavljanja dokumenata i podataka tokom ispitnih postupaka, koje su jasno definisane i vremenski ograničene. Propis uvodi i detaljna pravila o sadržaju zahtjeva koje Agencija može uputiti učesnicima na tržištu, uključujući obavezu obrazlaganja svrhe i pravnog

osnova tih zahtjeva, čime se doprinosi pravnoj predvidivosti i smanjuje prostor za proizvoljnost. Takođe, izmjene u vezi sa zastarom i obustavom postupaka pružaju veću pravnu sigurnost subjektima. U pogledu biznis barijera, zakon ih ne stvara – naprotiv, jasno definisanim pravilima i jačanjem institucionalnog kapaciteta Agencije doprinosi njihovom smanjenju, jer se eliminiše pravna neizvjesnost i stvara transparentniji okvir za donošenje odluka koje se odnose na tržišno ponašanje.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Da, za implementaciju predloženog zakona biće potrebno obezbijediti sredstva iz budžeta Crne Gore. Zakon eksplicitno propisuje minimalni iznos za finansiranje Agencije za zaštitu konkurencije, i to najmanje 0,05% tekućeg budžeta Crne Gore (član 25). Iznos će varirati zavisno od ukupnog državnog budžeta, ali je procjena da se radi o stabilnoj i održivoj obavezi, koja neće značajno opteretiti javne finansije, a koja garantuje osnovne uslove za institucionalnu nezavisnost Agencije. Sredstva će biti usmjerena na obezbjeđenje kadrovskih, tehničkih i operativnih resursa koji su neophodni za sprovođenje zakona.
- Finansiranje Agencije biće kontinuirano, tj. tokom svakog fiskalnog perioda. Zakon predviđa redovno godišnje usvajanje predloga finansijskog plana koji Savjet Agencije dostavlja Skupštini najkasnije do 1. novembra tekuće godine za narednu godinu. Ne radi se o jednokratnom finansijskom izdvajanju, već o sistemski uspostavljenoj budžetskoj liniji kojom se garantuje održivost rada Agencije u skladu sa standardima iz ECN+ direktive. Ova stavka postaje obavezna budžetska pozicija, čime se eliminiše mogućnost finansijskog pritiska od strane izvršne vlasti.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Za punu implementaciju zakona neophodno je planirati sredstva za narednu fiskalnu godinu, s obzirom na to da je zakon novog karaktera i da uvodi eksplicitne budžetske obaveze koje ranije nijesu bile precizno definisane. U tekućem budžetu ne postoji jasno određena stavka koja garantuje minimum od 0,05% državnog budžeta za rad Agencije, te se sredstva moraju planirati u okviru budžetskih priprema za narednu godinu.
- Zakon predviđa donošenje podzakonskih akata u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu (član 74b), ali se ne očekuje da će iz tih akata proistići nove, dodatne finansijske obaveze koje nijesu već predviđene samim zakonom.
- Izmjene i dopune ovog zakona ne diraju u postojeće zakonsko rješenje koje se odnosi na prohode koje Agencija ostvaruje za Budžet Crne Gore a koji se odnose na izrečene novčane kazne za povrede pravila konkurencije od strane Suda za prekršaje kao i na naknade za odlučivanje.
- Metodologija se temelji na proporcionalnom izdvajanju iz državnog budžeta, s jasno utvrđenim minimumom od 0,05%, kako je propisano u članu 25 zakona. Ovo je relativni model koji omogućava prilagođavanje iznosa godišnjem budžetu države, čime se osigurava stabilno finansiranje, a istovremeno ne stvara rigidne finansijske barijere. Dodatno su razmatrane procjene troškova po osnovu funkcionisanja sličnih tijela u regionu i standardi iz ECN+ direktive.
- Problemi u preciznom obračunu su postojali u ograničenom obimu, prije svega zbog činjenice da u postojećem sistemu finansiranja Agencije nije postojao fiksni minimalni prag, te nije bilo

uporedive osnove za izračun. Dodatni izazov predstavlja i procjena varijabilnih troškova vezanih za međunarodnu saradnju i tehničku modernizaciju Agencije. Uprkos tome, uspostavljanjem formule od 0,05% državnog budžeta stvoren je jasan i mjerljiv model koji će u budućnosti omogućiti transparentno i stabilno planiranje.

- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa.
- Obzirom na to da nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa eventualne primjedbe nijesu mogle biti uključene u tekst propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- U izradi Predloga zakona o izmjenama zakona o zaštiti konkurencije učestvovao je ekspert Andrej Plahutnik, angažovan kroz projekat IPA 2020.
- Sprovedena je javna rasprava u trajanju od 20 dana (6. do 20. februar 2025. godine). Link za javnu raspravu: Javni poziv-Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti konkurencije, kao i za Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi: Izvještaj sa JR- Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti konkurencije
- Vidjeti prethodni odgovor.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Jedna od glavnih prepreka u implementaciji predloženog zakona može biti nedovoljna institucionalna spremnost za sprovođenje svih novih nadležnosti koje zakon propisuje, posebno u pogledu operativnih kapaciteta Agencije za zaštitu konkurencije. Iako zakon uvodi mehanizme za jačanje nezavisnosti i profesionalizaciju rada Agencije, njihova potpuna primjena zahtijeva dodatnu obuku kadrova, razvoj internih procedura i odgovarajuću tehničku podršku. Dodatna prepreka može biti odlaganje u obezbjeđivanju neophodnih finansijskih sredstava, s obzirom na to da zakon predviđa budžetsko finansiranje u minimalnom iznosu, što zahtijeva proaktivnu saradnju sa Ministarstvom finansija i Skupštinom. Takođe, postoji i rizik od nedovoljne svijesti i znanja kod privrednih subjekata o novim pravilima i ovlaštenjima Agencije, što može dovesti do nesporazuma ili slabog odziva u postupcima.
- Radi uspješne implementacije zakona, biće preduzete sljedeće ključne mjere: (1) usvajanje svih neophodnih podzakonskih akata u roku propisanom zakonom (9 mjeseci od stupanja na snagu), uključujući pravilnike o postupcima, kriterijumima za izricanje mjera i interne akte Agencije; (2) izrada i sprovođenje programa stručne obuke za zaposlene u Agenciji radi jačanja institucionalnih kapaciteta; (3) sprovođenje informativnih aktivnosti i komunikacije sa javnošću i privredom, kako bi se svi relevantni subjekti upoznali sa novim pravilima i procedurama; (4) uključivanje redovnog izvještavanja Agencije ka Skupštini Crne Gore, kao kontrolnog mehanizma za praćenje realizacije ciljeva zakona. Takođe, Agencija će ažurirati postojeće interne alate za upravljanje predmetima, evidenciju postupaka i vođenje statistika, što je važan segment za dugoročni monitoring rezultata.
- Ostvarenje ciljeva zakona pratiće se pomoću kombinacije kvantitativnih i kvalitativnih indikatora. Ključni indikatori uključuju: (1) broj sprovedenih ispitnih postupaka i prekršajnih naloga u odnosu na prethodne godine; (2) broj donesenih odluka koje sadrže mjere otklanjanja povrede konkurencije; (3) broj zahtjeva i prijava građana i privrednih subjekata; (4) broj pokrenutih i zaključenih kontrola koncentracija; (5) finansijska stabilnost Agencije mjerena redovno opredijeljenim sredstvima u skladu sa zakonom; (6) broj realizovanih aktivnosti međunarodne saradnje (razmjena sa EK i drugim nacionalnim tijelima); (7) usvajanje i primjena podzakonskih

akata u zakonskom roku.

- Primarna odgovornost za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene zakona pripada Agenciji za zaštitu konkurencije, koja je dužna da prikuplja podatke o sprovođenju svojih nadležnosti, evidentira rezultate i sačinjava godišnje izvještaje o radu. Agencija dostavlja izvještaj Skupštini Crne Gore, čime se obezbjeđuje parlamentarni nadzor nad njenim radom. Takođe, dio evaluacije sprovodiće i Ministarstvo ekonomskog razvoja, kao resorno ministarstvo nadležno za politiku konkurencije, koje će pratiti efekat zakona u širem kontekstu tržišnih reformi i harmonizacije sa EU. Konačno, indirektan vid evaluacije sprovodiće se i kroz redovne izvještaje Evropske komisije u okviru Poglavlja 8, koji uključuju procjenu kapaciteta i efikasnosti nacionalnih tijela za zaštitu konkurencije.

Datum i mjesto

23.09.2025. godine, Podgorica

Broj:



MINISTAR

Nik Gjelošhaj